24 üncü Sene | Cumartesi 18 Nisan 1931 | No. — 2409

Karagöz

ABONE:
Türkiye için seneliği 3 liradır
Ecnebî memleketler için dolar kabul edilir.

Müdür ve Başmuharriri:
ORHAN SEYFİ
Müessisi: Ali Fuat Bey merhum

İDAREHANESİ:
İstanbul Vilâyeti karşısındaki hususî daire: Telefon: İstanbul: 413

Nushası 3 Kuruş | CUMARTESİ, ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR | Nushası 3 Kuruş

Yeni Meb'uslarımızdan Feragat İsteniyor.

Hacıyvat — Aman, Karagözüm, Bunlar ne böyle?

Karagöz — Bilmiyormusun, Hacıyvat, yeni meb'uslar Millet Meclisine sırtlarında meb'usluk kisvesinden başka ne varsa çıkarıp öyle girebilecekler!

Yeni Meclis

Yeni Meclisin 4 veya 5 mayısta toplanacağı söyleniyor. Bu seferki Mecliste 30 kadar müstakil meb'us bulunacağı tahmin ediliyor. Halk fırkası müstakil meb'uslar için 30 kadar mebusluğa namzet göstermiyecek, bu meb'usluklara arzu edenler müstakil olarak namzetliklerini koyabileceklerdir. Rivayete nazaran açık bırakılacak namzetliklerden ikisi İstanbul, ikisi İzmir diğerleri de Adana, Trabzon, Samsun, Ordu ve daha bazı yerlerde olacaktır. Fırkanın namzet listesinde çiftçi olarak 5 kadar çiftlik sahibi ile Zonguldak madenlerile imalâtıharbiye ve diğer sanayi müesseselerinde çalışan bazı ameleler namzet gösterilecektir. Geçenlerde Zonguldağa gitmiş olan Memduh Şevket bey amele arasından seçtiği üç kişinin ismini Gazi babamıza vermiştir. Yeni Meclisin memleketin her sınıf halkını temsil etmesi ve memlekete büyük hizmetlerde bulunması isteniyor.

Milletin dileği de budur!

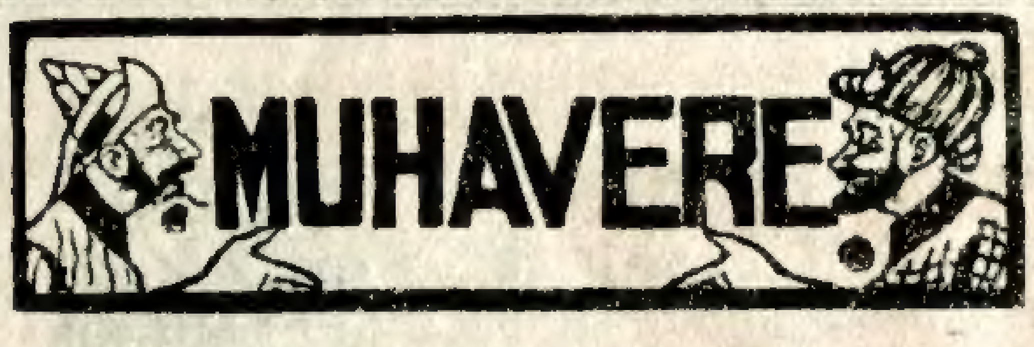

Hacivat — Yine Avrupa siyasetinde bir takım fırıldaklar dönüyor.

Karagöz — Ne gibi?

Hacivat — Baksana, İngilizler, Alman baş vekili ile hariciye nazırını Londura'ya davet etmişler.

Karagöz — Ederler a!

Hacivat — Öyle amma, Fransızlar pek kuşkullanıyorlar!

Karagöz — İngilizlerin, eskidenberi siyaseti budur!

Hacivat — Ne gibi?

Karagöz — İngilizler bir devletin çok kuvvetlenmesini istemezler. Bir devlet çok kuvvetlendimi, hemen onun başına diğer bir devleti musallat ederler. Harbi umumîden evvel Almanya çok kuvvetli idi. İngilizler Fransızlara yardım edip Almanları ezdi. Bu sefer Fransa kuvvetlendi, İngilizler şimdi de Almanları okşamaya başladılar. İstiyorlar ki Almanlar biraz daha kuvvetlensinde, tekrar Fransızların karşısına Almanları çıkarabilsin. Bu davetin iç yüzü işte budur!

Haçivat — İspanyollara ne dersin, Krala duman attırdılar yahu!

Karagöz — Görüyorsunya, Hacivat, bunca zamandır sıkıntı çeken bu millet en sonunda (Cümhuriyet) ten başka kurtuluş yolu bulamadı. Kralın pasaportunu eline verdi, hudut haricine çıkardı. İspanyollar selâmet yolunu ancak (Cümhuriyet) idaresinde buldular. Bunu görelimde biz de aziz (Cümhuriyet) imizin kıymetini bilelim. Her millet için saadet ve selâmet yolu budur, Hacivat!

Zaman Beyahu!

Harcarken paranın kıymetini bil,
Harvurup savurma harman beyahu!
Tane tane dolar bir koca zenbil,
Fidan büyür olur orman beyahu!

Yerli malı giyin çul dahi olsa,
Yabana kaptırma pul dahi olsa,
Anbar ağız ağza nevale dolsa,
Gene sık, gevşetme aman beyahu!

Varını harcama feliboncuğa,
Sarıl ölmez oğlu aba gocuğa,
At bol sarmısağı ekşi cacığa,
Sana ondan gelir derman beyahu!

Canfes yelek giyme, el görsün diye,
Elverişli olmaz, uymaz keseye,
Alacaklı biner sonra enseye,
Vallahi attırır duman beyahu!

Gider böğürerek yadigâr öküz,
Artık tarlan kalır bakımsız, öksüz,
Borcun artar durur, iki yüz üç yüz,
Samanı sattırır zaman beyahu!

Âşık

Kürtler rahat durmuyor

Irakın idaresi altındaki kürtler, gene rahat durmuyorlar. Süleymaniye taraflarındaki şeyh Mahmut, Iraka saldırmış. Şimdi Irak kuvvetlerile bu şeyh Mahmut arasında çarpışmalar oluyor. İngilizler, bir taraftan Hindistanla, bir taraftan Mısırla uğraşırken şimdi başlarına Irak kürtleri çıktı.

Büyük başın derdi de büyük oluyor vesselâm.

Ocak Binaları

Türk Ocakları dağıldıktan sonra, bunlardan kalan binalar, eşyalarile birlikte Halk Fırkasına mal ediliyor. Taraf taraf komisyonlar toplanarak bu eşyanın defterini çıkarıyorlar. Ankaradaki büyük Ocak binasını Evkaf satın alıp kütüphane haline koyacakmış!..

Sinemaya nark

Şehir meclisi sinemaya nark koymağa karar vermiş. Sinema gibi medenî bir şehir halkının manevî zevk ve istirahatını temin eden yerlerde de ihtikârın önüne geçmek belediyenin vazifesidir. Her nevi kazancın bir haddı olmak gerektir. Birkaç büyük sermayedarın cebi para dolsun diye bir kısım şehir halkının böyle bir zevk ve ihtiyaçtan mahrum kalması elbette ki doğru olamaz!

FIKRA

Hangisi tehlikeli

Adamın birinin bağına bir kadı ile bir manda girmiş. Kadı efendi cübbesini toplamış olgun tarafından üzümleri atıştırırken

manda var kuvvetile kütükleri sümürürmüş. O sırada bağ sahibi çıkagelmiş; Bir de bakmış ki bir kadı ile bir de manda bağına girmişler, üzümlerini yiyorlar. Bağ sahibi mandayı bir tarafa bırakıp kadının yakasına yapışmış, ite kaka kadıyı bağından çıkarmış. Bu hali görenler adama :

— Yahu, demişler, koca mandayı bırakıp kadı efendiyi bağından çıkardın, bu ne iştir !.

Bağ sahibi:

— Sizin aklınız ermez, demiş. Manda karnı doyuncaya kadar yer, gider, fakat kadının üzümler hoşuna giderse bağı tapusile elimden alır !

Zaro Ağa

İnsan eskisi Zaro ağa, Amerikada bir haylı boy gösterdikten sonra nihayet İstanbula dönüyor. Yetmişinden sonra gelen devleti neylemeli?. Diyen eski şeyhülislâm gibi, Zaro ağa da, yüz altmışından sonra ben böyle gezip tozmağı ne yapayım demedi. Diyar, diyar gezdi. Çalgılı kahvelerde memleket lisanile maniler söyledi. Boynunda yakalık, sırtında siyah fırak, ayağında getirler otomobillerde dolaştı. Çok yaşayan mı bilir, çok gezen mi derler. Zaro ağa, hem çok yaşadı. hem çok gezdi.

Bu iki başlı devlet, herkese nasip olmaz doğrusu..

Azıcık aşım...

Para, bazan belâlı şeydir. İnsanın uykularını kaçırır. On parasız bir adamın eline çıkarıp birkaç bin lira verin. Herif bambaşka bir adam olur.

Bugün kazanıp bugün yemeğe alıştığı halde tabiatı değiştirir. Tayyare piyangosundan on bin liralık ikramiyeyi kazanan İstanbullu iki fakir kadın da bayiin ellerinden aldığı paraya hayifl anmaktan zenginliklerine sevinemediler. Sonra bu parayı kullanmak ta bir mesele.. Biri bankaya yatırmağı, öteki ev satın alıp kirasile geçinmeği düşünüyor. Hasılı herikisini bir telâştır almış.

Tevekkeli azıcık aşım kavgasız başım dememişler...

Deniz Hamamları

Bu seferki Şehir meclisinin gençlerden ve hanımlardan seçilmiş olması kendini belli etmeğe başladı. Meclis, şehrin kabasaba işlerini bir yana bıraktı. Zevkli, san'atlı, ince meselelerle uğraşıyor. Evvelâ şehrin plânını yaptırmak için Avrupadan bol para ile dört beş mütehassıs getirmeği düşündü, sonra sinemalara, barlara, lokantalara narh koymak hatırına geldi, daha sonrada Fülurya plâjının belediye tarafından işletilmesini tasavvur etmeğe başladı. Ötekilere diyeceğim yok ; şehrin plânı yapılmalı, sinemalar pahalı, lokantalar kazık, fakat şu deniz hamamı işine bir türlü aklım ermedi. Eğer sahisten böyle birşey düşünülüyorsa bunun nasıl olacağını anlıyamıyorum, Bir defa hamamı işletmek her şeyden evvel bir san'at ve hüner meselesidir. Erbap insan lâzım. Tanzifat amelesile elbette bu iş olmaz. Belediyenin işgüzar gençleri de vazifelerini bırakıp oraya gidemezler. Bundan başka bu kâr ve zarar eden bir iştir. Belediyenin eline geçerse bedava tarafından denize girecekler, dalga geçecekler çok olacağından bunda kârdan ziyade zarar hatıra gelir. Esasen varidatı masrafını kapatmıyan İstanbul belediyesi bu yükün altından nasıl kalkar ? Tabii belediye bu işi üstüne alınca evvelâ (parklar müdüriyeti) gibi bir (plâjlar müdüriyeti) teşkil edilecek, sonra müdürü, müdür muavini, kâtip, kapıcı hademe falan derken koskoca bir bütçe ortaya çıkacak. Mevsim başında tahsisat bitecek, plâja gelenler arkalarına giymeğe don bulamıyacaklar. Bulsalar bile İstanbul sokakları gibi her tarafı delikdeşik bir deniz donu gelecek, giyseler bir dert, giymeseler bir dert! Giyip öylece denize girseler bu sefer de zabitai ahlâkiye memurları işe karışacak, Adaçamlaşında evkafla Emanet arasında olduğu gibi bu sefer de belediye ile polis müdüriyeti arasında bir ihtilaf baş gösterecek... Hasılı arapsaçı gibi karışık bir iş.

Bütün bu işler yoluna girip, ihtilâflar halledilip, yeni diniz donları alınıncaya kadar mevsimin geçeceğine şüphe yoktur. Bu işin olsa olsa faydası bazı belediye erkânının bedava denize girmesinden başka bir şey olamaz, benim aklım bukadar eriyor, ama yine kendileri bilirler :

İspanya'da Krallık Devrildi!

Avrupanın bir köşesinde başı dırıltıdan hiç kurtulmıyan bir İspanya hükûmeti vardır. Şimdiye kadar krallıkla idare olunurdu. On üçüncü Alfons ismindeki hükûmdarı çocuk yaşında tahta çıkmış, senelerdenberi krallık ediyordu. İspanyollar memleketlerinin bu idare ile ileri gidemiyeçeğini anladılar. Bir takım çarelere baş vurduktan sonra selâmeti krallığı devirmekte buldular. Geçen gün memlekette intihap yapıldı. Halk hep birden cümhuriyetçilerin tarafına geçiverdi. Yer yer cümhuriyet ilân edildi. Kral Alfons istifasını verip İspanyayı terketti. Krallık zamanında zındana atılmış biri hükûmet reisi oldu. Şimdi İspanyada cümhuriyet idaresi hüküm sürüyor. Memleketin her tarafı sevinç içinde. Avrupada bir taht daha devrildi. Bakalım, ötekiler bu rüzgâra daha nekadar dayanabilecekler!

Cangırıya tren

23 Nisanda Çankırı istasyonunun açılma merasimi yapılacak ve Çangırıya ilk tren girecek. Merasimde maliye vekili ve Çangırı mebuslarile halk namına bizzat nutuk söyliyecekler. İstasyon civarına bir zarfer takı yapıldı. Tren düdük çalarak bu takın altından geçecek, bu suretle Çangırıya ilk tren girmiş olacak. Yavuz paşamızın vatanı demirağla kuşatan şimendüfer siyaseti şerefli adımlarla hiç durmadan ilerliyor.

Çimlenecekler

İstanbul sokaklarında kışın çamurdan, yazın da tozdan geçilemez. Bir rüzgâr koptu mu bazı yerlerde tozdan gözgözü görmez bir hale gelir. Belediye buna bir çare düşünmüş, bazı yüksek yerlerdeki boş arsalara çim dikmeğe karar vermiş. Belediyenin fikrince İstanbulun tozu bu yüksek yerlerdeki boş arsalardan geliyormuş. Buralara çim dikilirse tozun önüne geçilecekmiş! Bir zamanlar sokaklardan toz ve çamuru kaldırmak için kaldırımlar ziftlenmişti. Bu iş bazı kimselerin ziftlenmesinden ibaret kalmıştı. Bari bu seferki arsalara çim dikmek işi de bazilarının çimlenmesinden ibaret kalmasa!

Ücretler iniyor

İzmir — Kasaba şimendüfer kumpanyası İzmir — Manisa arasında ki şimendifer ücretlerinde tenzilat yapmağa karar verdi. Bundan başka Manisa istasyon binasıda asrî bir şekilde yeniden yapılacaktır.

Seyhan iniyor!

Adanada Seyhan çok yükselmişti. Birçok yerler su altında kalmıştı, Nehrin suları tekrar inmeğe başladı. Adananın karşıyaka kısmı sudan kurtuldu. Fakat köylülerin vaziyeti halâ tehlikede. Su basan bazı köylerden imdat için atılan silâh sesleri duyuluyor. Köylüler kayık istiyorlar. Karaman, Ulukışla ve Torosta kar yağıyor. Adanalı kardeşlerimize geçmiş olsun deriz.

Çabuk olacak

Başvekâletten Vilâyete mühim bir tebliğ geldi. Budan böyle yetimler, dullar ve mütekaitlere maaş tahsisi muamelesi çarçabuk bitirilecekttir. Şimdiye kadar çok uzayan bu muameleden dolayı bu zavallılar çok sabırsızlanıyordu. Hükûmetimizin bu kararını meserretle karşılarız. Millete babalık böyle olur işte!

Randevu evleri

Polis müdriyetinin kısmı ahlâkisi bazı yerleri bastı. Galatada, Beyoğlunda bazı otellere Bayezitte de bir tatlıcının üst kısmı araştırıldı. Meğer bu tatlıcının üst tarafı da randevu yeri imiş Burada tavuk göğsü, dilber dudağı yiyelim derken iş ileri gıdiyormuş. Buralarda yakalanan kadınlar muayeneye sevkedildiler. Randevu yerlerinin sahipleri hakkında da kanunî takibat yapılmaya başlanmıştır.

MEMLEKET HABERLERİ

İstanbul muhtelit Takımı

İzmirden galibiyetle avdet eden İstanbul muhtelit takımı gençleri vapur güvertesinde

Galatasaray - Leviski Takımı

İstanbulda iki maç yapmak için gelen Bulgaristanın Leviski takımı Galatasaray gençleri ile beraber

Kıbrıs - Lefkoşe gençleri

Kıbrıs-Lâkkuşede-Türk lisesi 9ncı sınıf talebeleri ile Fizik muallimleri Raşit beyle beraber

Bulgaristan Türkleri

Şumnuda Bulgaristan türkleri bagcılıga çok ehemmiyet veriyorlar. Baglarını Amerikan çubuklarile aşılıyorlar.

İstanbulda İntihabat

Müntehibisani intihabatı İstanbulda bitti. Yukarıki resim intihabattan bir manzarayı gösteriyor

Galatasaray - Leviski maçı

Geçen cuma Galatasaray — Leviski ile bir maç yaptı. Galatasaray 2 - 1 mağlup oldu.

TÜRKİYE SANAYİ ve MAADİN BANKASI

Fabrikalarına ait YERLİ MALLAR PAZARI

Mağazası münhasiren yerli fabrikalar mamulatından ipeklilerve döşemelikler yünlüler, battaniyeler, kalın bezler metin ve zarif kuvul ve çanta kunduralar ve sair toptan ve perakende olarak satılır

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası

Devletimizin en büyük milli ve malî müessesesi

15 nisana kadar devam etmek üzere yerli ve ecnebi büyük bankaların kişelerinde umumi hisse kaydı muamelesi açılmıştır. İstifade ediniz.

KÜÇÜK HİKÂYELER KOLLEKSİYONU

5 Numara Nisan nushası

Üç renkli bir kapak derunda Mahmut Yesari, Ali Riza Seyfi, muallim Nibahat Memet Nurettin, Sadri Ertem, Osman Cemal, Celâlettin İkrem, Cemil Cahit beylerin hikâyeleri ile İbnerrefik Ahmet Nuri beyin Nakıs piyesini ihtiva eden bu güzel mecmuayı bilhassa tavsiye ederiz

SİNEMA

Harold musikişinas!

Meşhur komik Harold Loyd Hollyvoodun en çok para kazanan artistlerinden biridir. Haroldun gayet muhteşem bir köşkü vardır. Bu köşkün gayet mükellef bir parkı, parkta bir yüzme havuzu, müteaddit tenis sahaları, at koşusu için bir yol v.s. vardır. Harold bahçesine çok meraklı olduğu için parkında bizzat çalışır. Harold aynı zamanda musikiye meraklıdır. Gayet güzel org çalar. Yukarıdaki resim meşhur komiği orgun başında gösteriyor.

Jna Claire

Sevimli sinema yıldızı Jna Claire ("Kler,, okuyunuz) Yohu Jilbert'in karısıdır. Geçen nushamızde bir kızı dünyaya geldigini yazdıgımız Jnanın bir resimini dercediyoruz.

Charles Rogers koca adam oldu

Hollyvoodun en genç erkek yıldızılarından Charlee Rogers çocukken kullandığı "Buddy„ mahlasını isminden kaldırıp atmıştır. Amerikalılar bu hadiseden şu hükmü çıkarıyorlar:

— Charles Rogers artık büyüdü... İstanbul halkının "Üç Nikâh„, "Kadın İsterse„ filmlerinde görüp pek beyendiği bu sevimli ve muktedir artistin son zamanlarda bıyık bırakması da büyüdüğüne bir başka delil teşkil eder. Rogers son zamanlarda büyük adamlar gibi annesini Avrupaya seyyahate götürdü!

Hatta "daha„ sı var: Charles Rogers "Kaşlar Yukarı„ filminde ilk defa olarak sinemada cıgara içti!

Sinema Haberleri

Chester Morri ismindeki artistin meşhur sinema yıldızı Rodolf Valantino tarafından oynanılmış ve çok rağbet kazanmış olan "Şehin Oğlu„ filmini sesli olarak çevirmesi ihtimalinden bahsediliyor. Rodolfu sevenlere müjde!

Bir Amerikan sinema gazetesi yazıyor:

"Meşhur„ bir Amerikan sinema yıldızının kocasından pazar günü boşanmış ve salı günü bir başkasına varmışdır. Yıldızın evlenmek için neden iki gün sabrettiği bilinmiyor!...„

Holleyvood da bir ilmî heyet cemiyeti teşkil edilmiştir. Mutlâka "yıldız„ ların boğup bakmasını gözlemek için olacak!

Bir Aamerikalı sinema yıldızının her hafta mahkemede bir davası olurmuş! Avukatına ne mutlu!

Bir sinema gazetesi yazıyor:

"Evlere sesli sinema makinesi neden konulmasın!„

Evde sesli sinema makinesine evlilerin ihtiyacı olmasa gerek!..

Şikâyetler

Karagümrüklü Nafi imzasile aldığımız bir mektupta deniyor ki:

— Bendeniz Çapa tütün inhisar deposunda çalışıyorum. Gazetenizde bir fıkra okuduk. Aşçı Sabri efendi verdiği cevapta amelenin hüsnürızasile yemek veriyorum, diyor. Rica ederim cebri olmıyan birşey için iş başına gelmiyenlerden 75 kuruş yemek ücreti kesilir mi? Amele yemek yemeyi diye itiraz ederse şef muavini ameleyi celbedip (yemeği kabul etmediğiniz takdirde kaydınız terkin edilecektir!) diyor. Aşçı efendinin kendi menfaati için verdiği cevap doğru oluyor da amele namına şikâyet eden neden yalancı oluyor?

Bu efendi yüzlerce amelenin nazarında şayanı tebriktir.

Karagöz — Bu meseleden önce bahsetmiştik. Kapandı sanıyorduk. Tekrar tazelendi meselenin hakikatini anlaşılması için aşçı efendinin ameleye zorla yemek verip vermediğini müdüriyeti umumiye tahkik etmelidir!

Sıhhî Nasihatlar

114 — Tedavisiz kalan frengili kadın çok defa bazan çocuğunu düşürür bazan çocuğuü ölü olarak doğurur bindebir sağ olarak doğurursada bir kaç gün sonra ölüme kavuşur. Çok kuvvetli olarak doğan bazı çocuklar, bir kaç ay ve bir kaç sene yaşarlarsada nihayet (Tahtalı köye!) varırlar! Pek nadir olarak sağ kalan frengili çocuklar, sar'alı, sinirli, malûl, sakat, kemik sıskası, veyahut aptal, deli olurlar!

23 Nisan

Çocuk haftasının ilk günü

ocuğunuzun KUMBARA sı var mı?

Eğer yoksa İŞ BANKASI ndan hem bir KUMBARA alarak çocuğunuzu sevindiriniz

Kumbara çocuğunuza vereceğiniz en güzel hediye, ona istikbal temin eden en sağlam vasıtadır

Arslan çiftliği

Aynı zamanda çitliğinde 178 arslan besleyen adam neler anlatıyor?

Amerikanın Kaliforniya cümhuriyeti dahilinde El Monte mevkiinde yirmi dönümlük bir saha vardır. Burası bir çifliktir. Ama ne dünyada bir misli daha olmıyan bu çiftlikte ne yetişir, biliyor musunuz? Amerika arslanı!

Arslan taciri Mr. Charles Ijay bu çiftliği nasıl tesis ettiğini bir gazeteciye şu yolda hikâye ediyor:

Bundan on sene evvel Hollywood sinemacıları vahşi hayvan merakına düşmüşlerdi. Bu suretle san'atlarında bir yenilik göstermek istiyorlardı. O zaman benim delâletimle Londrada iki dişi bir erkek arslan getirtildi. Ben sonradan bu üç arslanı satın aldım. Çok geçmeden dişi arslanlar birbiri arkasından yavruladılar. Hem de o kadar bereketli surette ki yavrulara bakmağa yetişemediğimi gören zevcem bana yardım etmek lüzumunu hissetti. Sonra bu işten pek büyük bir zevk duydu, yavruları çok sevdi. O zaman böyle bir çiftlik tesis edip arslan yetiştirmeği ve bütün dünyaya arslan satmağı düşündük.

Burada yirmi dönümlük arazi satın aldık. Bir sistem dairesinde kafes ve saire tesisatı vücude getirdik. Bugün çiftliğimizde, gerek erkek, gerek dişi 178 arslan var. Bunların içinde bir çok günlük yavrudan tutun da yaşını başını almış arslanlara varıncaya kadar her yaşta hayvan var.

Arslanları doyurmak için çiflikte at, geçi, tavuk besliyoruz. On iki keçinin birde ineğin sütile yavru aslanları büyütüyoruz. İlkönce pek minimini lere üç saatte bir şişe süt veririz. Sonra biraz büyüyüp ayaklarını süt çanağına sokmamağı öğrenince önlerine çanakla süt koyarız. Sütün içine birde yumurta çalkarız. Yavru sekiz hafatık olunca ilk defa olarak çiy et yer. İğne gibi ufacık dişleri büyümeğe başladıkça çiğ et miktarı arttırılır. Bir yaşına basan arslan yalnız. çiy at eti ile beslenir.

Yetmiş bir arslan günde bir defa olmak üzre on altı pound et yer. Bu suretle günde bin sekiz yüz pound et sarfederim. Sıhhatı yerinde olan bir arslan daima açtır. Onlardan kurtulmak için en iyi çare kendilerini fazla fazla doyurmaktır. Arslanları lâyikile beslemek için döğülmüş balık kılçığıda yediririz,

Her arslanın ayrı bir kafesi vardır. Yerlerini değiştirmek istediğimiz zaman tünellerden geçirerek bir kafesten öbür kafese götürüz. Bu birkaç dakikalık bir iştir. Yemek saatları gayet huysuz oldukları için yiyeceklerini dima kalın parmaklıklı kafeslerde yediririz. Et parçası parmaklığın arasından geçmesile arslanın müdhiş çene kemikleri arasına düşmesi bir olur.

Bu büyük kedilerle uğraşırken ihtiyatı elden bırakmamak lazım geldiğini hepimi biliriz. İki yaşında bir arslan yavrusu yemek saatları yaklaşınca pençelerinden birini demir parmaklıktan dışarı çıkarıp o vaziyette beklemek âdetini çıkarmıştı. Hayvan aynı zamangelip geçen hizmetçilere de sarkıntılık ederdi. Bir gün hernasılsa hizmetçilerden biri kafese fazlaca yaklaşmış. hayvan bir yıldırım sür'atile pençesini indirip adamın bir elini yakalamış, kafese doğru çekmeğe başlamış. Adam ağır surette yaralanan elini güçhal ile kurtarabildi. O vak'adan sonra arslanları kafesten dışarı el uzatmak âdetinden vazgeçirdik.

Arslanların de tıpkı insanlar gibi huyları vardır. İçlerinde kavgacılar olduğu gibi sakinler de vardır. Kimi de ahlâksız, kinci fena olur. Bir kısmı da şakacıdır. Hasılı her arslanın bir şahsiyeti vardır. Mesele hayvanın huyunu, tabiatını öğrenmektir. Fakat öğrenmek kabil olursa!...

İyi bir arslan mürebbesi için fikrimce en büyük meziyet itimattır. Hem kendi nefsine, hem de terbiye etmek istediği hayvana itimat. Fakat lüzumundan fazla şiddet göstermek pek iyi bir şey olmaz. Mesele mürebbinin hakim olduğunu hayvana anlatmaktır. Bunun için metin olmak lâzımdır. İcabında arslanı tek başına hapsetmek suretile cezalandırmak ta kabildir. Arslan büyük kafeste diğer arkadaşlariyle birlikte başıboş dolaşmakta ve güneş banyosu yamaktan çok hoşlanır. Bu iki zevkten mahrum kalmak kendisi için oldukça ağır bir ceza olur. Sopaya müracaat etmek akıl kârı değildir.

Kafese girdiğim zaman daima 45 kaliberde saçma ile dolu altı patları yanımdan ayırmam. Bu silâhı kullanmak çok müessir olur. Hem de hayvanı fazla zedelemez. Fakat şimdiye kadar bu rüvelver kullanmak lüzumu hasıl olmadı. Mamafih, dikkatsizlik neticesinde bazan pek fena tehlikeler atlattığım vaki oldu.

HASRET KAVUŞTURAN

§ İzmir erkek muallim mektebi 285 Hayrullah imzasile:

— Yozgatlıyım. 12 sene evvel babam Abdullah efendi vefat etti. Annem Ayşe hanımla, ablamı, ağabeylerim Sait ve Rıza efendileri ve küçük kardeşim Halimi arıyorum.

§ Trabzon jandarma alay kaleminde yazıcı Ulvi imzasile:

— Akçeabadın Horovi köyünden arap oğullarından molla Mehmet mahdumları Murat ve Şevket umumî harpta Ordu yetimhanesine teslim olunmuşlardı. Bunları arıyorum.

§ Erzincanda asker Şerif oğlu Ahmet onbaşı imzasile:

— Şarkikarahisar Alucra kazası, Karaağaç kariyesinden pederim Mahmut oğlu Şerif onyedi senedenberi Bursada idi haber alamıyorum.

§ Samsunda sipahi ve yolcuzade ticarethanesinde körük Ali oğlu Miri imzasile:

— Kardeşim Eflâtunu on senedenberi kaybettim. Sıhhatından haberdar olanlar insaniyet namına haber versinler!

NELER OLUYOR?

Panorama İçin

Eskiden panorama halinde fotograf almak için başka şekilde pahalı makinelere ihtiyaç vardı. Halbuki son zamanlarda bu işi gayet basit filimli makinelerle de yapmak imkânı hasıl olmuştur.

Fotograf makinesi rabtedildiği sehpa üzerinde ufkî vaziyetini bozmadan hareket edebilir. Bu suretle bir manzaranın bir kısmının resmi alındıktan sonra makine lâzım geldiği kadar diğer bir istikamete çevrilir. İkinci bir resim alınır. Bu suretle alınan resimler filimin üstünde yanyana düşer ve bir panorama teşkil eder.

Roketli Tayyareler

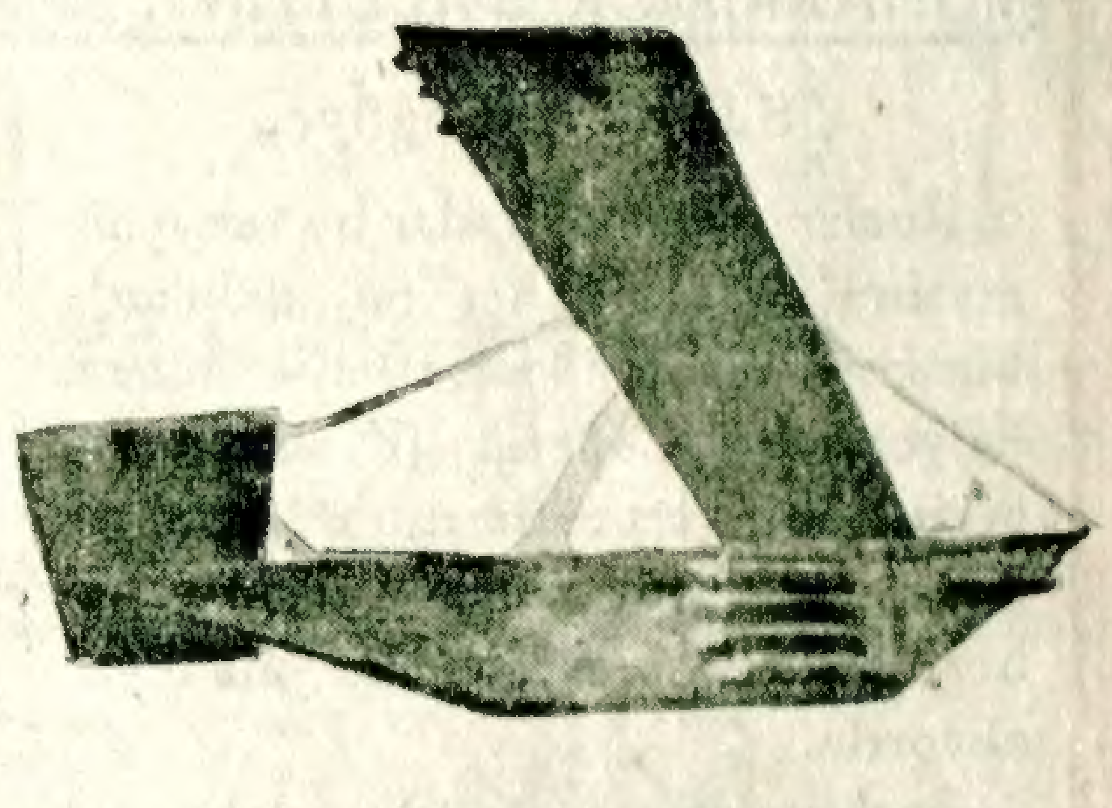

Son zamanlarda motorsuz tayyarelerde sık sık bahsedilmeğe başlanıldı. Bunların muhtelif şekilleri var. En son düşünülen bir nümunesini yukarı dercettiğimiz resimde görülen "roketli tayyare„lerdir. Roket bir nevi fişektir. Bu fişek ateşlenince arkaya doğru şiddetle gaz çıkarır. Çıkan gaz havanın mukavemetinden dolayı tayyareyi ileri doğru iter. Tayyare kanatlarınında yardımı ile havalanır.

BİLGİ DAĞARCIĞI

Richelieu

On üçüncü Louis zamanında başvekil olan Kardinal de Richelieu (dö rişliyö diye okuyunuz) Fransanın yetiştirdiği en büyük devlet adamlarından biridir. Meb'usan meclisine rühban meb'usu olarak girdi. 1624 senesinde başvekil oldu. Rühban sınıfının muhalefetine rağmen Richelieu şu üç gayeyi takip etmiştirr: Protestan'ların siyasî nüfuzunu kırmak, Asılzadelerin nüfuzunu kırmak (duellonun men'i, birçok eski şatoların yıkılması v. s.), Avusturya hanedanının nüfuzunu kırmak.

Richelieu dahilde pek mühim ve faydalı islahat vücuda getirmiş, maliyeyi orduyu, kanunları düzeltmiştir. Richelieu çok zeki ve becerikli bir adamdı. Fransız Akademisini o kurmuştur.

1585 de doğup 1585 da ölmüştür.

Mme de Pompadour

Fransız Kralı Onbeşinci Louisnin gözdesi Mme. de Pompadour ("dur„ diye okuyunuz.) Paris'te doğmuştur. Bu güzel kadının gerek kral, gerekse hükûmet üzerinde yaptığı tesir her zaman iyi ve hayırlı olmamıştır. Meselâ Fransayı, Avusturya ile sıkı bir ittifak akdine sevkedip bunun neticesi olarak yedi sene harbine sokan Madam de Pompadour olmuştur. İsrafı son dereceye varan bu kadının, ressam, sanatkâr ve şairleri himaye etmesi bir dereceye kadar kusurunu hoş gördürür.

Markiz de Pompadour 1721 senesinde doğup 1764 senesinde ölmüştür.

Müsabakmız

Çarşamba günü başlıyor!

HALK SÜTUNU

§ Edirde karilerimizden Emin B.ye

— İstanbulun sinema film kumpanyası yoktur. Yani buraya filmler Avrupadan, Amerikadan gelir. Sinema gazetesi kapanmıştır.

§ Erzincanda ortamektep talebesinden Galip Beye:

— Tayyare mektebine girmek için lise tahsilini bitirmek, aıhhatı yerinde olmak ve müsabakada kazanmak şarttır. Zamanı gelince müracaat edersin!

§ Ankara hapisanesinde Hüseyin oğlu Hasan Efendiye:

— Hakkınızdaki hükme itiraz hakkınız vardır. Karar temyize gider temyiz mahkemesi işi inceden inceye tetkik eder, kanaat gelmezse kararı nakzeder. Orası da tasdik ederse o başka!

§ Adanada Türk anonim elektirik şirketi tesisatı kâtibi Ferdi Hakkı Beye:

— Haklı mektubunuzu okuduk Orada şirket komiseri vardır. Şikâyetinizi bir kerre resmî, yahut hususî olarak ona bildiriniz. Bir netice çıkmazsa bize muhasaran yazınız. Vekâlete gönderelim.

PİLEVNE

MUHARRİRİ: KEMALETTİN ŞÜKRÜ

"Süngü... Süngüye„

Ruslar akşama kadar bu tabyenin etrafını sararak her on dakikada bir kere olanca kuvvetlerile hücum ediyorlardı. Ceneral (Krodner) ise geride, bir tepe üzerinde muharebeyi seyrediyor ve her dakika haber getiren yaverlerden malûmat alıyordu.

Başkumandan Grandük daha geride ve imparator Aleksandr ise evvelce de söylediğimiz gibi birkaç saatlik bir köyde bulunuyorlar ve anbean "Graviçe„ nin sukutu haberini bekliyorlardı.

İkindi vakti...

Ceneral (Krodner) e fena bir haber geldi. Ordunun kuvveti Türk süngüleri ile yarıdanyarıya inmiş.., İmdat isteniliyor...

Ceneral, son kalan iki taburu da harp meydanına sevketti.... Aynı zamanda da ceneral (Şültner)e bizzat askerin başında hücume girmesi emri verildi.

Hücum pek şiddetli oldu.

O kadar ki karışıklık, (Allah.. Allah) ve (Horra) sesleri arasında, barut dumanları içinde kimse ne olduğunu anlayamaz oldu. Hatta bu kargaşalık arasında Ruslar bir vakıt (Greviçe) tabyasını zabtetmiş olduklarını zannına bile düştüler. Fakat tabyede bulunan kahraman Emin beyin son kuvveti bazuya verip dayandı.

Artık tüfek patlamıyordu. Her iki tarafın da askeri süngü süngüye giriştiler.

— 29 —

Türk Geliyor

İşte tam bu sırada Osman paşa da muavenete gelen Türk kuvvetlerile Emin beyin imdadına yetişti. ve Moskofların hücumları bu defa kat'i olarak kırıldı. Herifler oldukları yerde silâh atamadan sadece (horra) diye tepinip duruyorlardı. Bu sesleri uzaktan işiden ceneral Krodner ise tabyeyi ele geçirdikleri zannı ile seviniyor, yerinde sıçrıyordu. Mağlubiyet haberini alınca ceneralde renk attı. O, biraz evvelki sevincin tesiri altında muzaffer olduklarını sandığı için ecele etmiş ve başkumandanla imparatora (Graviçeyi aldık) müjdesini göndermişti.

Şimdi ne yapacaktı?

Son bir ümit olmak üzre mağlûp olan askerin sağ kalanlarını topladı ve vakıt gece olmasına rağmen bizzat kendisi başta olmak üzere kahraman tabyeye hücum etti.

Fakat bu sefer de Türk sillesi Moskof ceneralinin suratında patladı. Ve babayiğitlerimizin mukabil hücumları karşısında Moskoflar:

— Türk geliyor...,

Avazelerile arkalarına bile bakmadan, kumandanlarını dinlemeden silâhlarını atıp tabanlarını kaldırdılar.

Graviçe tabyası önünde kahramanlarımız moskfları tepelerken.

Kaçıyorlar

Evet... Kaçıyorlardı. (Jiskove) ye giden yoldan kaçıyorlardı. Onların bu firar ları civar hiristyan köyleri halkına da sirayet etti.

— Türk geliyor...

Avazeleri her taraftan yükseliyordu. Herkesin kulaklarında Türklerin hücum sesleri, (Allah.. Allah) nidaları uğulduyor. Gecenin karanlığında Türk süngüsünün parlak hayali korkunç ölüm kâbusu gibi görünüyordu.

Arabalar. nekliliyat vasıtaları cephaneler, silâhlar hep bırakılmıştı. Gece, karanlık içinde hiç kimse ne yaptığını bilmiyor, sadece kaçmağı düşünüyordu.

Halbuki arkadan ne gelen vardı, ne de kovalıyan..

Türk askerleri düşmanı mağlûp ettikten sonra tekrar ka'lalarına çegilmişlerdi:

Bu muharebe hakkında Rus, Eransız, İngiltere tarihçilerinin yazdığı tenkit eserlerinde deniliyor ki:

(Eğer Osman paşa o gece, çok değil birkaç taburla, Rusları takibetmiş olsaydı umum Moskof ordusunun toplarile beraber esir edileceği muhakkaktı..)

Rusların o günkü zayiatının yüz yetmiş zabit ve on bin nefer maktul olduğunu yine bilâhıra yazılan Moskof kitaplarında yazılıdır.

— 31 —

Harp meclisinin kararı

Ceneral Krodner bu mağlûbiyet haberlerini başkumandan Grandok Nikolaya şu telkrafla haber verdi:

"Ekselâns„ —Bitmedi—

Müdürü Mes'ul Orhan Seyfi — Resimli Ay Maibeası T. L. Ş.